

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Maden Yasası Genişletilmiş Komisyon Toplantısı Yapıldı

Vedat ÖYGÜR Jeoloji Yüksek Mühendisi

Nisan 1992 tarihinde» madencilik sektöründe yer alan özel ve kamu kurum ve kuruluşlarının 3213 sayılı Maden Yasası hakkındaki görüşlerini Bakanlığa bildirmeleriyle maden yasası değişikliği çalışmaları başlamıştır. Bakanlık bünyesinde kurulan Alt Komisyon bu görüşleri inceleyerek bir yasa tasarısı taslağı hazırlamış ve bunu Üst Komisyon'a havale etmiştir, Üst Komisyon» 07*19,1992 tarihine kadar sektördeki kuruluşların yazılı görüşlerini göndermelerini istemiş ve 17,12,1992 tarihinde konuyu Genişletilmiş Komisyon Toplantısı'nda sözlü görüşmeye açmıştır.

Odamız BTK bünyesinde 1991 yılının son aylarında kurulmuş olan Maden Yasası Komisyonu, Bakanlık tarafından görüşler istenmeden önce çalışmalarını tamamlamış ve mesleğimiz açısından en uygun alternatif yasa taslağını hazırlamıştır, Hazırlanan taslak hem Bakanlık komisyonlarına» hem de sektördeki çeşitli kişi ve kuruluşlara gönderilmiştir. Haber Bülteni'mizin 92/5 sayısı da "Madencilik* Sorunları-Yasası" konusunda sektörün değişik kesimlerinin görüşlerine yer veren bir özel sayı olarak yayınlanmış ve Genişletilmiş Komisyon Toplantısı'nda katılanlara dağıtılmıştır.

Toplantının açılış konuşmasında Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Sayın Ersin FARALYALI maden yasasının günün ihtiyaçlarına cevap vermesi gerektiğini belirterek madencilik, özellikle arama döneminde sermaye yoğun vs çok riskli olduğunu ve maden işletmesi kurulması için aramanın yapılması gerektiğini vurgulamıştır. Daha sonra Müsteşar Yardımcısı Sıtkı SANGAR 43 kuruluşun yazılı görüş istendiğini ve 40' m dan geldiğini belirtmiştir. Görüşmeler sırasındaki söz sırasının» yazılı görüşlerin Bakanlığa geliş sırasına göre verileceğini söylemiştir. Konuşmacıların görüşlerini ana hatlarıyla vererek toplantıya katılanları bilgilendirmelerinin yararlı olacağını belirtmiştir. Ardından toplantıdaki görüşmelerin usulü hakkında tartışmalara geçilmiştir. Madencilik sektörünün temsilcileri Bakanlık Komisyonu'nun yeterli

olmadığını, bu komisyonun genişletilmesi gerektiğini belirtmişlerdir. Yapılan görüşmeler sonunda, yasa tasarısının redaksiyonunu yapacak olan komisyonun oda, birlik ve dernek temsilcileriyle genişletilmesi kararına varılmıştır.

Hazırlanmış olan yasa taslağı üzerindeki görüşmelerde ilk söz Odamıza yerilmiş ve BTK Maden Jeolojisi Üyesi Vedat ÖYGÜR maden yasası hakkındaki görüşlerimizi sunmuştur. Madencilik sektörünün gelişmesi için aramaya önem verilmesi gerektiğini, bir maden işletmesi kurmak için önce bir maden yatağının bulunmasına ihtiyaç olduğunu belirterek konuşmasını, madencilik sektöründe jeoloji hizmetlerinin yeri ve jeoloji mühendisliğinin önemi üzerinde sürdürmüştür: "Arama programının olumlu sonuçlanması amacıyla cevherleşmenin değerlendirilmesi sadece jeolojik bilgi ve tekniklerin kullanılmasıyla mümkün olabilmektedir. Bu nedenle jeoloji mühendisinin uzmanlık alanına giren arama döneminden jeoloji mühendisi sorumlu tutulmalıdır, Bu kapsamda olmak üzere 17. maddenin şu şekilde değiştirilmesi gereklidir: Arama dönemi faaliyet raporları» aramayı bizzat yerinde yönlendiren en az bir jeoloji mühendisi tarafından tanzim edilir,"

"Arama Faaliyet Raporları kendilerinden beklenen yararları sağlayabilecek nitelikte değildir. Bu içerikteki arama faaliyet raporlarına dayanarak ciddi ve güvenilir işletme projeleri hazırlamak olanak dışıdır. Bu nedenle 1. ve 2. arama dönemlerinde verilecek faaliyet raporlarının sadeleştirilmesi, işletme projelerine sağlam bir temel oluşturacak sağlıklı ve yeterli içerikteki Nihai Arama Raporunun Ön İşletmesi Projesiyle birlikte verilmesi yararlı olacaktır,

Ön işletme dönemi, maden yatağının ayrıntılı bir biçimde incelenmesi ile tespit edilen rezervin işletme için geliştirilmesi ve işletme için gerekli alt yapı çalışmalarından oluşmaktadır. Dolayısıyla bu dönemde jeoloji ve maden mühendisleri yetki ve sorumluluğu birlikte yüklenmelidir. Bu nedenle 19. maddenin şu şekilde değiştirilmesi daha gerçekçi olacaktır:"Ön

İşletme Projesi en az bir jeoloji mühendisi ve bir maden mühendisi tarafından tanzim edilir."

"Gerçeğe ve bilimi aykırı bir biçimde ön işletme dönemi İkiye ayrılmaktadır. Halbuki rezerv geliştirme çalışmaları ve İşletme hazırlık faaliyetleri birbirleriyle bağlantılıdır ve içice yürütülmelidir. Bu nedenle 20, madde şu şekilde düzeltilmelidir¹¹: "Ön işletme dönemi faaliyet raporları en az bir jeoloji mühendisi ve bir maden mühendisi tarafından hazırlanır,¹¹

"Madencilik, aramadan İşletmeye kadar bir bütündür, Arama çalışmaları işletme döneminde dş sürdürülür. İşletme sırasında ortaya çıkacak yeni verilerden yararlanarak yürütülen arama çalışmalarının amaçlarından birisi rezerv geliştirme ve yeni rezervler bulmaktır. Diğer İse, yatağın gelişimini süröklü denetim altında tutarak cevherleşmenin ve yan kayaların özilliklerindeki değışimlerinden yararlanarak, beklenmedik olumsuz gelişmelere zamanında müdahale edebilmektir. Ayrıca, ocak terk edilmeden önce, cevherin tümüyle tükendiğinden ve geride hiç bir gözden kaçmış cevher kütlesi kalmadığından emin olmak için arama çalışmaları bir süre daha sürdürülür, İşletmenin sağlığı açısından arama faaliyetlerinin vs maden jeolojisi haritalarının önemi büyüktür. Bu nedenle, işletme dönemi faaliyetlerinden madtn mühendisi sorumlu tutulmalı, bu dönemdeki arama çalışmalarında ise jeoloji mühendisi yetkili kılınmalıdır. Bu kapsamda olmak üzere 29. maddede şu değışiklik gerekli ve yararlıdır¹¹; "İşletme süresince ruhsat sahibi her yıl Mart ayı sonuna kadar her işletme izni için bir maden mühendisi tarafından hazırlanmış işletme faaliyet raporu, imalat haritası ve bir sonraki yıl için üretim programı ile bir jeoloji mühendisi tarafından hazırlanmış maden jeolojisi haritasını ve arama faaliyet raporunu ilgili Daireye vermek zorundadır."

"Fenni nezaretçilik sistemi, madencilik faaliyetlerinde beklenen amaca hizmet etmemektedir. On tane maden İşletmesinin fenni nezaretçiiğinin tik bir maden mühendisine verilmesi sistemin çalışmasını engellemektedir. 31. maddedeki şu değışiklik yararlı olacaktır": "İşletme ruhsat sahibi işletme faaliyetleri süresince İşletmede emniyet ve iş güvenliğinin sağlanmasından sorumludur,"

"Bir maden İşletmesinin son aşamasında elde edilen jeoloji verilerinin tekniğinin uygun haritalanma ile hazırlanan maden jeolojisi haritası, seneler sonra aynı maden sahasına çeşitli nidinlerli dönülmesi gerektiğindi başka hiç bir şekilde ve hiç bir yolla temin edilmeyecek bilgi kaynağını oluşturmaktadır. Madencilik çalışmaları sırasında ve İşletmidin itkilenen

çevrenin korunması ve İşletmeden etkilenen çevrenin yeniden düzenlenmesi için gerekli önlemlerin yasadâ yer alması, doğâ zenginliklerin ve tabiat varlıklarının korunması açısından gereklidir. Madencilik faaliyetleri sonucu bozulan arazilerde yapılacak İyileştirme çalışmaları İle hem ekolojik hem di akonomik değerlerin olabildiği ölçüde geri döndürülmesi hedeflenmelidir, İuna bağılı olarak 32. maddeyi şu fıkranın eklenmesi yararlı ve gereklidir¹¹: "Ruhsat sahipleri ocakların son durumunu gösteren, bir maden mühendisi tarafından hazırlanmış imalat haritaları İli bir jeoloji mühendisi tarafından hazırlanmış maden jeolojisi haritası vs ton rezerv bilgileri İle çevri dütünlümüne İlişkin v@ñ@l İçeren bir jeoloji raporunu terk dilekçesine eklemek zorundadır."

Yazılı görüş bildirme sırasına göre söz alan çeşitli kuruluşların temsilcilerinin Maden Kanunu hakkındaki görüşlerinin ana hatları aşağıda özetler** mistir.

Osman DEMİRAĞ(Jeofizik Müh. Odası Bşk,); Aramalara bilimsel kimlik kazandırılmamıştır. Mostra madencilığı bittiğinden jeofizik yöntemleri divrtıy sokulmalıdır, dolayısıyla arama faaliyet raporlarında jeofizik yer almalıdır,

TTK 1. Hukuk Müşaviri: Madencilik fonu İşleyişindeki teknik elemanların tazminat mükellefiyeti sağlıksızdır. İşçi sağlığı ve İş güvenliği projeleri fandan finanse edilmelidir. Kamu kurumlarında ayrıca bir finni nezaretçî İstenmesi gereksizdir, müesseses@ müdüründen alt kademeye kadar herkes sorumludur.

Türker ZGRBAŞARIR(Ege San.Odası ve Maden İhracatçı İlan Derneği): Mermer tozu vi molozu da kanun kapsamına alınmalıdır*

Nevzat YAZ(Ege Maden İhracatçıları Birliğı): Kanun yapılmasında yanlış bir yol tutulmuştur, Maden Dairesi maden potansiyillirinin ortaya konmasında yardımcı olmalı,'madenciye güçlük çıkarmamalıdır, Maden Dairesi halen örgütlinmimîştir, vergi dairesi gibi değil de tapu dairesi gibi çalışmalıdır. Devlet hakkı ve fon kaldırılmalıdır, devletin çıkarı madenİN İşletilmiştir dolayısıyla teminatı devlet madenciye karşı vermelidir,

Ertan TAŞ(Etibank): Hazırlanan yasa taslağıyla gayet güzel bir metin ortaya çıkmıştır. İşletme ruhsat süresinin 25 yerini 49 yıl olması daha uygundur. Hükümden düşmüş mekşuf madenler aramaya açılmalıdır.

Alaattin KAYTANCI(Çınkur): Diğer bakanlık ve dairelerle ilişkiler açıkça belirtilmelidir. Nakliyatta sorun yaratan kantar fişi kaldırılmalıdır. Üçüncü şahıs tarafından İşletilen madenler teşviktin yararlan-

mamaktadır. Raporun zamanında verilmemesi nedeniyle kesilen teminat bir sonraki dönemde mahsup edilmelidir.

ÇİTOSAN: Killerde % 30 Al_2O_3 sınırı kaldırılarak, sanayi killeri bu kapsama girmelidir. Fon iştirakleri % 2 olmalıdır. Teminatların iki yılda bir nama iblağ edilmesi olumsuzdur. Kantar ve sevk fişi yerine MaliyetV® a» İrsaliye yeterli olmalıdır. 1/25 000 lik haritaların gizliliği kaldırılmalıdır. Maden Dairesi İllere göre teşkilatlanmalıdır.

Fehmi YILDIRIM(Maden Müh.Odası): 6309 sayılı yasa yerine geltn 3213 pşk çok sorun yaratmış, hazırlanırken teknisyenlerden ve hukukçulardan yararılanılmamıştır. Sarbtst müşavirlik ve mühendislik hizmetleri disiplini edilmeli, rapor ve projeler odalar tarafından vize edilmelidir. Madan Dairesi teşkilatı kurulmalı vt yurt düzeyindt örgütlenmelidir. Fenni nezarttçillk çok karmaşık bir sorundur, bu konuda hazırlıklarımızı henüz tamamiyamadık bittiğinde açıklayacağız. Bu platform meslek çıkarlarının tartışılacağı yar değildir, Bu nedenle cevap vermeyi gerekli görmüyorum,

Bu arada söz alan EXK.B. Müsteşar Yardımcısı Sayın Sıtkı SANCAR Madan Dairts'nin tekilatlanması için çalışma yapıldığını ve bakanlık kanun tasarısının Başbakanlığa sunulduğunu, bu kapsamda Maden İşleri Genel Müdürlüğü biçiminde taşra teşkilatına kavuşacağını belirtmiştir,

Anadolu Üniversitesi temsilcisi toplantıya katılmamıştır,

Ali KAHRAMAN(Cumhuriyet Üniv.): Herkesin maden arama hakkının olması gerekir. Meslek grupları madencilik için birer parçasıdır. Ülkenin maden potansiyeli ortaya konmamıştır. Tüzel kişilik şartı yeterli değildir, arama dönemi için teknik güç, para ve eleman açısından yeterlilik aranmalıdır. Fenni nezaretçi bizzat işletmede görevli olmalıdır. Alt yapı (elektrik, su, haberleşme, vb.) devletin görevidir. Yeminli bürolar gündeme getirilmelidir. Faaliyet raporları özel durumlarda havza bazına getirilmelidir, Rödö-vans belirgenleştirilmelidir.

Çukurova Üniversitesi temsilcisi toplantıya katılmamıştır.

İstanbul Maden ve Metal İhracatçıları Birliği: 3213 kısmi tedavi getirmektedir. Madencilik gittikçe gerilemektedir ve amaç atılım olmalıdır.

Teşkilat yürürlüğe girmezse sorunlar çıkacaktır. Ruhsat feshi yerine şartların iyileştirilmesi için süre verilmelidir, Taşocağı Nizamnamesi başka bakanlığa bağlı olduğundan sorunlar çıkması nede-

niyle taşocağı malzemelerinin de maden yasasına alınması yararlıdır. Killer % 20 il© sınırlandırılmalıdır.

MTA Genel Müdürü Ziya GÖZLER görüşlerini yazılı olarak verdiğini» bu nedenle söz almayacağını belirtmiştir.

Sefahattin KAYA(Anadoiu Madencileri Derneği): Taşocakları mutlaka maden kanunu içine girmelidir, Mekşuf madtnltr açılmalıdır. Teminatlar tamamtn kaldırılarak, teşvikler tam anlamıyla uygulanmalıdır. Tak ruhsat olmalıdır. Satış üzerinde devlet hakkı alınması olumludur. Faaliyet Raporları Daire tarafından izlenmemektedir, MTA ruhsat külfetinden kurtarılmalı ve MTA'nın çalışmaları Madencilik Fonu'ndan desteklenmelidir. Büyük çoğunluk küçük madenci olduğundan tüzel kişilik koşulu küçükleri silecektir ve küçüğün olmadığı yerde büyük de olmayacaktır, TKİ v© TTK kanunları gereği sadece kömür İşleteceklerinden ruhsatları diğer madenler© açılmalıdır. Devletleştirilen madenler konusu düzeltilmelidir, 2000 hektar sınırlaması azdır, 10-15 bin hektar olmalıdır. Ruhsat sahibi 1/25 000 lik haritayı doğrudan Harita Gen.Müd.den parası karşılığında alabilmelidir. Orman arazilerinde madencilerin çalışması kolaylaştırılmalıdır,

Mustafa YENİÇERİ(TDÇİ): Demir cevheri ömrünün azalması nedeniyle aramalara yönelik teşvikler artırılmalı ve aramada yapılan harcamalar Fon'dan karşılanmalıdır. İthal cevherden devlet hakkı alınmadığından yerli üretimden de alınmaması gerekir.

ismet KASAPOĞLU(Yurt Madenciliğini Geliştirme Vakfı): Siyasal otoriteyi oluşturan iki parti seçim bildirgelerinde madenciliği ileriye götüreceklerini belirtmelerine rağmen E.T.K.B, hedefleri belirtmemiştir. Bakanlık» madencilik için düşündüğü çerçeveyi belirtmelidir. Eğer, bu hedef belirlenmez© yapılacak çalışmalar yararlı olmayacaktır,

Türkiye Madenciler Derneği: Maden Dairesi, Bakanlıktan bağımsız olmalı ve bunun da İlerisinde Maden Bakanlığı kurulmalıdır, MTA bir şirket gibi çalışmak yerine, U.S. Geological Survey gibi çalışarak madenciye alt yapı hizmeti vermelidir. Kalsit, CO₂ ve Stronsiyanit maden kanunu kapsamına alınmalıdır.

Ankara Üniversitesi temsilcisi toplantıya katılmamıştır,

Aykut TÜMER(T,A,E.K.): Nükleer yakıt çevriminin (cevher çıkarma, öğütme, işleme) TAEK yetkisinde olduğu kanuna ek yapılmalıdır.

Fırat Üniversitesi temsilcisi toplantıya katılmamıştır.

İskender ELVERDİ(TOBB Huk.Müş.): Türkiye madencilikte ilk sıralarda olduğu halde, maden gelirleri bakımından çok gerilerdedir. Maden Kanunu olayına makro açıdan bakmak gereklidir. Arama ve sermaye yetersizlikleri ön plandadır ve risk faktörü çok büyüktür. Maden Kanunu serbest piyasa ekonomisi şartlarına uydurulmalıdır. Ruhsat haklarına güvence getirilmelidir. Sermaye temininde kolaylıklar tanınmalıdır. Devlet hakkı, fon belediye hissesi gibi vergi sayılabilecek hususlar minimuma indirilmelidir,

Sözer ÖZEI(TGGB): Maden Kanunu bir kaos yaşamaktadır, Maden Kanunu madenciler için birinci derecede sorun değildir. Sektör her geçen gün gerilemektedir. İlerlemek için herkesin anlaşacağı temel konular ele alınmalıdır. KİTter sektörde ön plandadır. Düzenlemeler KİT'lerin özelleştirilmesi açısından ele alınmalıdır. Maden yatırımı yapılacak yeri seçme şansı yoktur, Maden nerdeyse yatırım orada yapılacaktır. Buralar ise alt yapı bakımından yetersiz olduğundan madencilik, sanayi sektörüyle aynı koşullara sahip değildir. Kurumlar vergisi %46 olduğu halde, yan vergilerle %60 lara çıkmaktadır. Stokları değerlendirmek sorunludur, ETKB öncülüğünde, temel prensiplerde anlaşmak üzere toplanalım.

Sabri KARAHAN (Cominco): Taslak 3213'ünde gerisine düştü« 2000 yıllarındaki politikaları tartışalım yaklaşım pastayı büyütme olmalıdır. Böylece herkesin payı artacaktır, Risk sermayesi kavramı getirilmelidir. Böylece aramaların payı artırılabilir. 2,5 yıllık Arama Raporu dönemi yetersizdir, Bu şekilde ancak küçük madenleri hedeflemiş olabiliriz. Teşvik unsuru olarak Rezerv Tüketim Payı getirilebilir.

İnönü Üniversitesi temsilcisi toplantıya katılmamıştır,

Cemil ÖKTEN(GEMAD): Bakanlık da konuya bizim gibi yaklaştı, ancak uygulama oldukça farklıdır. Taşocağı mutlak surette kanunda yer almalıdır, gelirleri de İçişleri Bakanlığı'na verilebilir. Tek maden ruhsatı verildiğinde işletme aşamasında saha elde tutulmaktadır. Büyük miktarlardaki alanlar KİTlerin üzerindedir. Rezerv Tüketim Payı getirilmelidir. Fon madenciden alınan paralarla oluşmaktadır. Bunun yerine ithalattan alınan paralarla beslenmeli v@ madencilik desteklenmelidir. Devlet hakkı yeniden ele alınmalıdır,

Atif KÖKTÜRK(TKİ): Kanun taşocaklarını da kapsamalıdır, Teşvikler artırılmalıdır, İşletme sahaları diğer madenlerin aranmasına açılmalıdır. Konuya ülke madenciliği açısından yaklaşmak gerekir. Kanun

çalışmaları sırasında muhakkak anlaşmazlık çıkıyor, sonuç hep tartışmalı oluyor.

Sanayi ve Ticaret Bakanlığı Sanayi Genel Müdürlüğü görüşlerini yazılı olarak verdiklerinden söz almadı.

TÜGSAŞ temsilcisi toplantıya katılmamıştır.

Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığı temsilcileri teşvikler ve Madencilik Fonu olarak iki açıdan ele aldılar, 1) Teşvikler: S.madde kapsamına imalat sektörü de girebilir. Böylece sektörler arası denge bozulabilir, "Yararlandırılır" ifadesi uygulamada problemler doğurur, hukuki sorunlar yaratır, Yatırım ve işletme dönemi teşvikleri ayrı ayrı ele alınmalıdır. Müsteşarlığımızın kabul etmesi durumunda yasaya konulabilir, 2) Madencilik Fonu: Tasarının 28, maddesinde kredi açmadan denetlemeye kadar faaliyetler son derece detaylıdır. Bunlara yönetmelikte yer verilmelidir, Hesapların nerede tutulacağı belirtilmelidir. Kritik maden stoğu satışları bütçeye irad kaydedilmelidir. Fonun vergi ve bütçe gelirlerinden muaf olması Maden Kanununda değil, bütçe kanununda yer almalıdır. Fon Yönetim Kurulu iki üyesi, sektördeki meslek temsilcilerinden oluşmalıdır. İthalat ve ihracattan alınan kesintiler Fon geliridir. Tek vergi sisteminin geçileceğinden bu çerçevede değerlendirilmelidir, Meksuf Madenlerin İşletme paylarındaki devlet temettü hisseleri güncelleştirilmelidir.

Orhan BAYKARA(Ege Bölgesi San.Ödası); İptale! olmayan bir kanun, teşvik edici bir kanun, madencileri diğer bakanlıkların kararlarından koruyan bir kanun, en önemlisi uygulanabilir bir kanun olmasını diliyorum,

İTO adına Cimii ÖKTEN, daha önce konuştuğundan söz almadı,

KTÜ temsilcisi toplantıya katılmamıştır.

Faruk ÇALAPKULU(DEU): 3213 çok önemü atılımlar yaptı, Maddeye dayalı ruhsat yerine, sahaya dayalı ruhsat kavramını getirdi. Taslak, Maden Dairesi teşkilatına çözüm getirmiyor, Maden İsmi saymak yerine tanımlamalar yapılmalıdır. Denetim yeterince yapılmamıştır. Fon profesyonelce işletilmeli ve yönetiminde maden sektörü yer almalıdır, MTA ile ilgili problemler var, yardımcı olmalıdır, Taşocakları ve tuz, maden kanunu içinde olmalıdır,

Altan GÜMÜŞ(DEÜ): Makro düzey uzun vadeli. Yeraltı kaynaklarımız zengindir. Madencilik politikasında üç temel kurulmalıdır: Bölge teşkilatı, Maden Ofisi ve Maden Bankası, Bunların çatısı da Maden Bakanlığı olmalıdır, Mikro düzeyde, bazı maddeler Maden Dairesi'nin yükünü artırmıştır. Maden Dairesi, Anayasa'ya göre devletin malı olan

madenlerin işletilmesi iznini verir. Bu bakımdan denetleme çok önemlidir.

Ruhsat iptali madenciliği geri götürür, Cezalar parasal olmalıdır.

Maden Kanunu 12,maddesi "Kaçak Nakliyat ve Kaçak Üretim" olarak ele alınmalıdır.

Ergun YİĞİT(DPT): Maden Kanunu ile Taşocakları Nizamnamesi birleştirilmelidir, Maden ismi saymak yerine, daha genel tanımlama getirilmelidir: "Petro!, doğa! gaz ve jeotermal ile inşaat sektöründe kullanılan kum ve taş malzemeleri dışındaki bütün yeraltı kaynakları bu kanuna tabidir," Mıcırın bile ithalat-lhracatı var, tuğla kiremit topraklarının sanayisi var, Teşvikler yürütmeye, hükümeti aittir. Kanunda görüş vaz edilmesi uygun değildir, çünkü bağlayıcı olacaktır. İşletme ruhsatı alanının büyüklüğü belirtilmemiş. Arama ruhsat alanının giderek küçülmesi gerekir.

Halft Erol ÇANGA(Danıştay Savcısı): İyi yada kötü yasa olmaz. Yasanın uygulanması iyi yada kötüdür. Yasa metni ancak açık değildir, birden fazla yoruma yol açmaktadır. 2. maddede üç ayrı tanım yapılabilir: 1) Bütün madenler» 2) Sanayide kullanılan taşlar, 3) Mermer 7, maddedeki geri alma işlemi amacı dışındadır. I&maddeye kura esas getirilmelidir. Aramada terk varsa ilan edilmesine gerek yoktur. Fon yönetimi iki türlü olabilir: 1) Özerk, 2) Bakanlığa bağlı yarı bağımsız bir kurul. Maden Bankası gereklidir. Her İR* nın değeri Fon yönetimi tarafından onaylanır. Böylece Fon o ruhsat için, ticari bankalarda geçerli olabilecek bir teminat verecektir. Geçici 1,madde ile getirilen kural hem anayasaya hem d© idari yargıya aykırıdır. Kazanılmış hak ilkesi tasan da yer almalıdır. Bu nedenle çeşitli hukuki sorunlar çıkmaktadır.

Böylece» Bakanlığa yazılı görüş bildirenler bîtmış ve sözlü olarak katkıda bulunmak isteyenlere söz verilmiştir.

Metin İRQZİÜ(Eskişehir San, Odası): Madencilik ileri ürün olarak ele alınmalıdır. Ruhsat iptali çok sık kullanılmıştır, iptalin sadece yargı yoluyla mümkün olması gerekir.

İlk kantarın tanımı nedir? Beyan usulü esas olduğuna göre sevk fişine güvenilmelidir. İdari yargıda karar, bildirim, itiraz süreci vardır. Burada bunlar kabul edilmemektedir, kararlar derhal uygulanır denilmektedir, Maden Dairesi diğer kurumlar gibi fertler karşısında çok güçlüdür. Kazanılmış haklar konusuna dikkat edilmelidir. Sinaî sepiyoit terimi yani sorunlar doğuracaktır. Tüzel kişilere Ön İşletme Raporu ve İşletme Raporu verilmesi faydalı değildir.

Tandoğan ENGİN: Madencilik aramayla başlar, ancak işletmede arama çalışmaları bitmez. Tasarıda arama çalışmaları AR dönemi ile sınırlanmıştır, İlk aşamada işletilebilir boyutta bir maden yatağı ortaya koyulmalıdır, Maden kazmanın ucunda görüşünden yola çıktığımızdan 9000 senedir halen madenciliği nasıl iyileştireceğiz diye düşünüyoruz. Jeolojiden yeterince yararlanılmamaktadır. Jeoloji ve maden birlikte yürür, birbirlerinden kopmaz. Sadece belirli dönemlerde biri diğerinden fazla yetkili olabilir. İşletmede elde edilen veriler mutlaka belgelenmelidir. Maden jeoloji haritası ön İşletme ve işletme döneminde muhakkak kanun kapsamına girmelidir, Böylece Maden Dairesi'ne bir hareket bazı oluşturulacak ve madenciye bir teknik yardım yapılabilecektir. Anayasa'da madenler devletin malıdır deniyorsa rödovans müessesesini getirmek sağlıklı olmaz.

Ahmet PİKKAN: Konu beş ayrı kanunda ele alınmalıdır: 1) Maden Kanunu, 2) Maden İşleri Gen.Müd, kuruluş kanunu, 3) Maden Fonu Kanunu» 4) Devletçe işletilecek madenler hakkında kanun, 5) Taşocakları kanunu. Maden ruhsatları illerden verilmeli ve takip edilmelidir. Madenler cevher bazında sıralanmalı ve gruplanmalıdır, 1/25 000 lik haritalar serbest olmalıdır,

Hasan BERONER: Maden devletin malı olduğuna göre yol, elektrik» su, haberleşme gibi alt yapı hizmetleri devlet tarafından yapılmalıdır. Köy arazileri, meralar sıkıntı yaratmaktadır. Maden işletmesine son verildiğinde, sabit tesislere yatırılan sermaye de kamulaştırma kapsamında yer almalıdır. Kredi ruhsat sahibine verildiğinden işletmeciyi madur olmaktadır.

Görüşlerin belirtilmesinden sonra, E.T.K.B. Müsteşar Yardımcısı sayın Sıtkı SANCAR konu hakkındaki düşüncelerini şu şekilde açıklamıştır: Bu konuşmalar döküman haline gelecek ve komisyon çalışması yapılacaktır. ETKB olarak değerlendirme yapılacak ve takvim belirlenerek sizlere bildirilecektir. Mevcut komisyonumuz biraz daha genişletilecek ve çalışmalar bu suretle tamamlanacaktırO

LÜNET OPTİK'İN

TMMOB'ye yaptığı başvuru sonucunda birliğe bağlı odaların ve üyelerinin ve bakmakla yükümlü oldukları aile fertlerinin gözlüklerinin yapımında % 15'e varan oranda iskonto yapılması konusunda anlaşmaya varılmıştır.

İvelerimizin bilgisine sunulur.